

Byggnadsminnesförklaring av Ryningska palatset, kv Atomena
1, Gamla Stan, Stockholms kommun

BESLUT

Länsstyrelsen förklarar, enligt 3 kap 7 § lagen (1988:950) om kulturminnen m m, KML, att Ryningska palatset, kv Atomena 1, Gamla Stan, Stockholms kommun har övergått till att bli byggnadsminne enligt 3 kap 1 § samma lag.

SKYDDSFÖRESKRIFTER

För byggnadsminnet gäller följande skyddsföreskrifter:

1. Byggnaden får inte rivas eller till sitt yttre byggas om eller på annat sätt förändras.
2. Ingrepp får inte göras i stomme, ursprunglig rumsindelning eller äldre fast inredning. Även målning på bjälktak är skyddad.
3. Byggnaden skall underhållas så att den inte förfaller. Vård- och underhållsarbeten skall utföras med traditionella byggnadsmaterial och färger på ett sådant sätt att det kulturhistoriska värdet inte minskar.
4. Gården får inte ytterligare bebyggas och skall hållas i vårdat skick.

UPPLYSNINGAR

Länsstyrelsen lämnar utan kostnader för ägaren råd och anvisningar i fråga om vård och underhåll.

Om det finns särskilda skäl, får Länsstyrelsen, enligt 3 kap 14 § KML, lämna tillstånd till att ett byggnadsminne ändras i strid mot skyddsföreskrifterna. Länsstyrelsen får då också ställa de villkor för tillståndet som är skäliga med hänsyn till de förhållanden som föranleder ändringen. Villkoren får avse hur ändringen skall utföras samt den dokumentation som behövs.

Enligt 3 kap. 21 § KML gäller detta beslut utan hinder av att talan förs mot beslutet.

BYGGNADSHISTORIK

Palatset som består av en huvudbyggnad och tre flygelbyggnader upptar hela kvarteret Atomena. Huvuddelarna av bebyggelsen uppfördes 1641-44 för riksamiral Erik Ryning efter ritningar av Simon de la Vallée. Palatset har även kallats Bergstralska huset efter assessor Johan Bergstral som köpte det på 1760-talet.

År 1770 utbröt en kraftig eldsvåda, varefter huvudbyggnaden påbyggdes med en våning och fick ny inredning. Endast de nedre våningarna har därför bevarade bjälktak. Flyglarna mot Munkbron påbyggdes vid samma tid efter ritningar av arkitekt A. Högman.

Fastigheten inköptes av Stockholms stad 1906 och nyttjades som kontorslokaler för kommunala förvaltningar. Palatset kom 1950 i statens ägo och restaurerades efter ritningar av arkitekten Artur von Schmalensee och hyser nu Högsta domstolens kansli.

Den kärva fasaden mot Stora Nygatan med sockel och hörnkedjor av granit pryds av en ursprunglig barockportal, innanför vilken en ståtlig vestibul med stjärnvalv för genom huset till en planterad gård, även den med sandstensportaler. Även inkörsporten mot Munkbron är ursprunglig, en kalkstensportal med maskaroner och delfiner i tunn relief. Ankarslutarna med dubbla voluter markerar byggnadens ursprungliga höjd, tre våningar.

ÄRENDETS HANDLÄGGNING

Byggnaden förklarades enligt regeringsbeslut den 29 januari 1965 för statligt byggnadsminne. Skyddsföreskrifter som utarbetats av Riksantikvarieämbetet fastställdes genom regeringsbeslut den 10 juni 1993.

Enligt avtal mellan Svenska Staten och Vasakronan AB övergick byggnaden den 1 oktober 1993 till Vasakronan AB. Enligt 3 kap 1 § KML skall ett statligt byggnadsminne som övergår till annan ägare än staten därmed utgöra ett byggnadsminne enligt denna lag.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

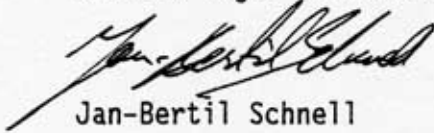
Detta beslut kan överklagas hos allmän förvaltningsdomstol (länsrätten i Stockholm) enligt bilaga.

BESLUT

1995-04-21

221-95-6907

I detta ärende har länsantikvarie Jan-Bertil Schnell beslutat, länsassessor Bo Carlerup deltagit samt antikvarie Gunilla Pagès varit föredragande.

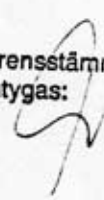

Jan-Bertil Schnell

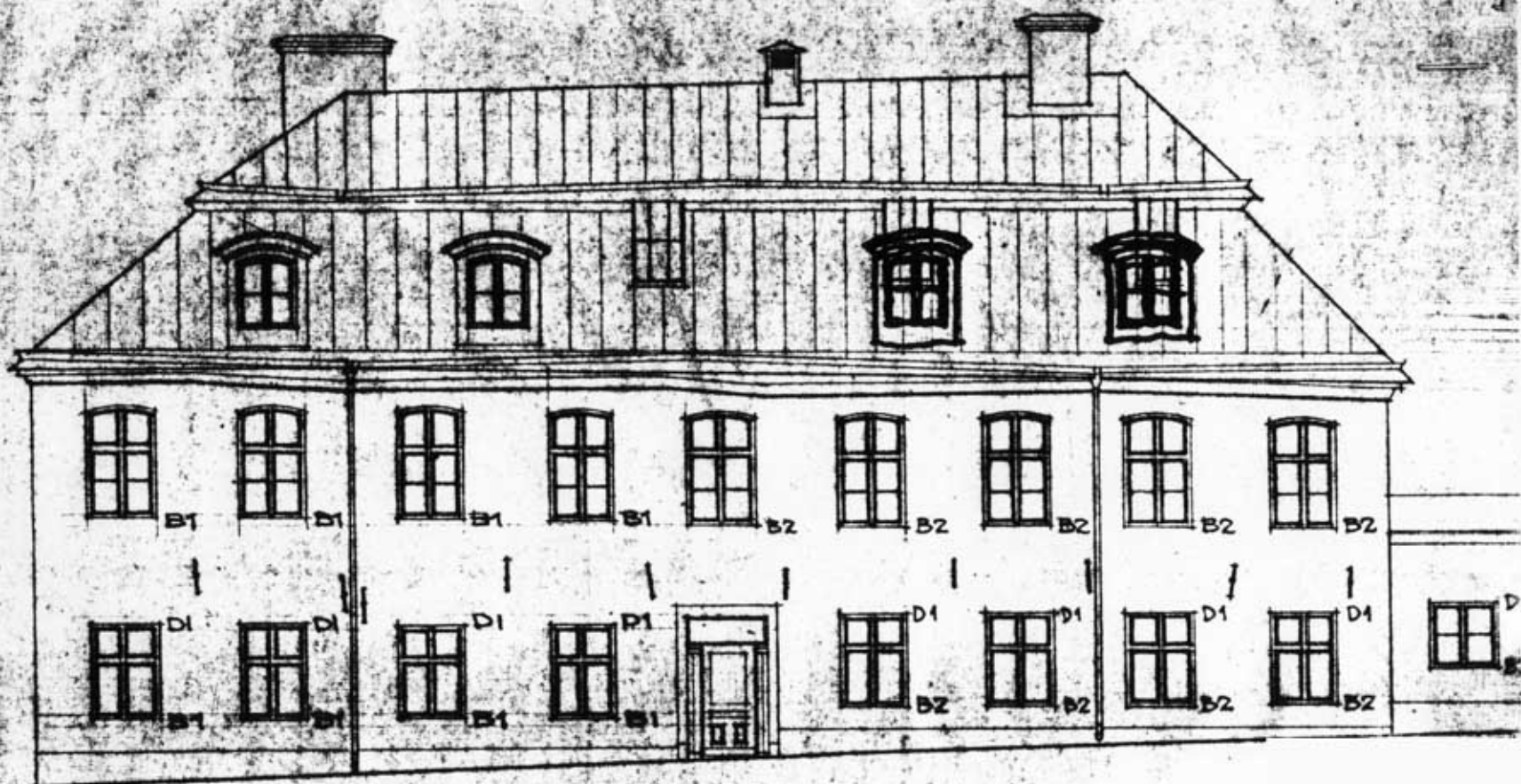
Gunilla Pagès

Fotokopians överensstämmelse
med originalet intygas:

Kopia till:

Riksantikvarieämbetet
Stockholms stadsmuseum
Stadsbyggnadsnämnden i Stockholms kommun
Fastighetsregistermyndigheten i Stockholms kommun
akten
kulturmiljöenheten
rättsenheten (BC)

FASAD I MOT ST. GRÄMUNKEGRÄND. GATUFASAD

KV. ATOMETYA
PÅBILAG, TILL NYA TAKKUPOR.
TYRENS 800107.